

„Mūsu puikas ir goda vīri“

KĀ LATVIEŠU ROTU VĪRI DZĪVO UN STRADA VACIJAS BRĪTU JOSLĀ

Britu joslas darba un transporta rotu vīri izveidojuši divi lielus centrus. Viens no tiem atrodas Menchen-Gladbachā, Ziemeļreīnā, otrs Bīlefeldē, Vestfālē. Pēdējā vien, pieskaitot ts. „apakšvienības“ ir 450 vīru.

Laiņš ieaicinājums deva man iespēju ieskatīties Bīlefeldē stacionētās 323. britu transporta rotas dzīvē. Gāju turp ar aizspriedumu, ka britu palīgrotas, kur Vācijas latvieši atraduši darbu, nevar ne tuvu līdzināties amerikāņu joslas līdzīgām rotām. Šāds uzskats nodibinājās, dzirdot, ka laiku pa laiku no britu joslas pārnāk uz latviešu rotām amerikāņu joslā Kaizerslauternā, Manheimā, Ludvigsburgā vai Etingenā. Šādai „staigāšanai“ izrādās ir cits iemesls vai, kā to kāds apstākļu pazinējs teica: — „dzīļāka ieskatīšanās glāzē“ vai cits klupšanas akmens. Protams, ir arī vēl citi, pavisam nevainīgas dabas iemesli, jo tālus ceļus staigājuši arī jaudis ar vislabāko dienesta aplieciņu.

Britu joslā no laika gala ir uzskats, ka amerikāņu joslā labāka un bagātāka dzīve, lai gan pēc IRO dažādo devu laikiem diez' vai tāda šķirošana vairs vietā. Tie, kas strādā, izpelnī apmēram to pašu kā vienā, tā otrā pusē. Un tam liecību nodod arī 323. britu transporta rota. Prasu vienam no daudzajiem rotas šoferiem, cik tas izpelna, un tas atbild: „215 marķas pie visa brīva.“ — Gandrīz tāpat tas ir amerikāņu darba rotās, kur nodarbināti latvieši.

Telpu ziņā Bīlefeldes vīri novietoti labi. Zemās, bet labi iekārtotās ēkas, kas celtas vēl otrā pasaules kara laikā, piemērotas rotas dzīvei. Daudz mazu istabiņu, tā kā rotas dalībnieki novietoti pa divi, četri vai seši vienā istabā.

Vīrsnieku mese solīdi iekārtota. Daudz kluba krēslu, grīdas paklāju un citu priekšmetu, kas telpu padara mājīgu un pievilcīgu. Labi jūtas arī vīrsnieku vietnieki savā mesē. Nav tā, ka arī mazākais rotas vīrs būtu piemirsts vai mazāk ievērots.

„Mūsu vienība ir maza Latvija“, saka rotas komandieris P. Valters. Viņš ir liepājnieks, strādājis Rīgas radiofonā. Viņš ir tikpat labās attiecībās ar savas rotas vīriem kā angļu priekšniecību. Labas angļu valodas prasības un noteikto spriedumu dēļ, viņš ir labprāt redzēts viesis pie angļu pulkveža. Tā nav meklēta draudzība, bet radusies ar to, ka latviešu vīri manevros un citrā darbā parādījuši teicamu veiksmi.

No vairāk pusēm dzirdu, ka pagājušajos manevros latvieši pratuši izdarīt interesantas kombinācijas un upju forsēšanu pie Alleres un Vēzerēs pārspējuši angļus. Kautkas līdzīgs atgadījies jau agrāk, un angļi par to nemaz neskumstot. Tiem latvieši ar viņu atjautību un veiksmīgo roku iepatikušies.

„Mūsu puikas ir goda vīri“, saka 68 gadus vecais, — un līdz ar to vecākais šīs rotas dalībnieks. Angļi gudrojuši viņu sen „nolikt pie malas“, bet arī viņš arvien izrādījies neatvietoājams.

Daži rotas vīri, būdami labi amatnieki, aizgājuši vācu saimniecībā, bet pēc laika atgriezušies, — jo vilktin vilkusi atpakaļ latviskā vide.

Bīlefeldas 323. rota var lepoties ar labiem koncertiem un latviskiem sarīkojumiem. Latviešu māksliniekiem te sava publika, kas izraisa māksliniekam tik nepieciešamo tuvību starp viņu un klausītāju. Rotas vīru istabās atrodamas kā latviešu, tā angļu un vācu grāmatas.

Neesmu pārsteigts arī, kad man parāda cūku šūti ar vienpadsmit cūkām.

„Šī te“, norādīdams uz nākamo sīvēnu māti, „būs jāpārvieta uz citu aizgaldu tālāk prom no durvīm, jo te tā palikt nevar caurvēja dēļ“, saka kāds lauksaimnieka dēls. Komandieris, kas stāv blakus, tam piekrīt.

„Atbrauciet uz Bad Zalcuffenu“, saka kapteinis Priedītis no Madonas, „tad redzēsiet kā raujamies mēs“. Bad Zalcuffenā novietota kāda no apakšvienībām, par kuras rosmi un panākumiem jau daudz dzirdēts. Tā „apakšvienība“, kas atrodas vēl Bad Oinhauzenē, gatavojas pārcelties uz Bīlefeldi, un tad latviešu kopdzīve kļūs vēl spēcīgāka.

Bīlefeldes un tai pakļauto vienību rotas vīru dzīve tani zinā at-

vieglota, ka liela daļa ģimenes cilvēku varējusi novietot savus tuviniekus jaunajā Bīlefeldes „zīdļungā“, bet citiem piederīgie ir Augustdorfā vai netālā apkārtnē. Vestfāles tautiešu vidū tādēļ var atrast daudz vairāk apmierinātu jaušu nekā citos britu joslas apvidos. Darbs mijas ar rosīgu kultūras dzīves plūdumu un puslīdz nokārtotiem dzīves apstākļiem. Šd.

1954.01.30 Laiks